

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
1215-20

meddelad i Stockholm den 22 maj 2020

KLAGANDE

AA

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDE

Partibidragsnämndens beslut den 19 februari och den 27 februari 2020

SAKEN

Rätt att ta del av allmän handling

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver de överklagade besluten och visar målet åter till Partibidragsnämnden för ny prövning.

BAKGRUND

1. Var och en har rätt att hos myndigheter ta del av allmänna handlingar förutsatt att uppgifterna i dem inte omfattas av sekretess. Med handling avses bl.a. en upptagning som endast med tekniska hjälpmedel kan läsas eller avlyssnas eller uppfattas på annat sätt.
2. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där. En upptagning anses förvarad hos en myndighet, om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt

Dok.Id 218294

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:30

DOM

Mål nr
1215-20

hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas eller avlyssnas eller uppfattas på annat sätt.

3. En person skickade ett brev till Partibidragsnämnden och bifogade en dvd-skiva. Inlämnaren uppgav att skivan innehöll ett datorspel som Partibidragsnämnden bör låta sig inspireras av när den fattar beslut om partistöd. AA begärde att få ta del av en avskrift eller en kopia av det inlämnade datorprogrammet.
4. Partibidragsnämnden avslog begäran med följande motivering. Riksdagsförvaltningen är skyldig att träffa en överenskommelse med var och en av riksdagens nämndmyndigheter om förvaltningens kanslistöd till nämndmyndigheterna. Enligt en sådan överenskommelse med Partibidragsnämnden ska Riksdagsförvaltningen, när nämnden begär det, tillhandahålla dator och möjlighet att skriva ut dokument i riksdagens lokaler. Nämnden har däremot inte tillgång till någon egen IT-utrustning. Innehållet på dvd-skivan är därför inte tillgängligt för myndigheten genom något tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar och utgör därför inte en allmän handling.

YRKANDEN M.M.

5. AA yrkar att målet ska återförvisas till Partibidragsnämnden för ny prövning och anför att han bör ha samma möjlighet att ta del av innehållet på skivan som Partibidragsnämnden faktiskt har genom överenskommelsen med Riksdagsförvaltningen. Förvaringskriteriet ställer inget krav på egen utrustning på sätt som nämnden menar.

DOM

Mål nr
1215-20

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättslig reglering m.m.

6. Enligt 2 kap. 3 § tryckfrihetsförordningen avses med handling bl.a. en upptagning som endast med tekniska hjälpmedel kan läsas eller avlyssnas eller uppfattas på annat sätt.
7. Av 4 § framgår att en handling är allmän, om den förvaras hos en myndighet och enligt angivna bestämmelser är att anse som inkommen till eller upprättad hos en myndighet.
8. Enligt 6 § första stycket anses en upptagning som avses i 3 § förvarad hos en myndighet, om upptagningen är tillgänglig för myndigheten med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas eller avlyssnas eller uppfattas på annat sätt.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

9. Partibidragdsnämnden har bedömt att innehållet på dvd-skivan inte är tillgängligt för nämnden och således att förvaringskriteriet i 2 kap. 6 § första stycket tryckfrihetsförordningen inte är uppfyllt.
10. Förvaringskriteriet för upptagningar ska bedömas med utgångspunkt från om myndigheten faktiskt förfogar över möjligheten att överföra upptagningen till läsbar eller annan uppfattbar form. Begreppet ”tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar” innefattar datorkraft samt de tekniska hjälpmedel som finns hos en servicebyrå som myndigheten anlitar eller hos en sido-, över- eller underordnad myndighet, liksom den utrustning som på annat liknande sätt står till myndighetens förfogande (prop. 1990/91:60 s. 74). Begreppet måste därmed anses innefatta även sådan utrustning som ska tillhandahållas genom en överenskommelse med en annan myndighet om tekniskt stöd.

DOM

Mål nr
1215-20

11. Som framgår av beslutet den 27 februari 2020 har Partibidragsnämnden en överenskommelse med Riksdagsförvaltningen om kanslistöd som innebär att nämnden får tillgång till en lokal i samband med sammanträden och att Riksdagsförvaltningen ska tillhandahålla dator och möjlighet att skriva ut dokument i riksdagens lokaler när nämnden begär det.

12. Partibidragsnämnden ska följaktligen vid sin prövning av om datorprogrammet är förvarat hos nämnden beakta om programmet är tillgängligt för den med något sådant tekniskt hjälpmedel som nämnden har tillgång till genom överenskommelsen med Riksdagsförvaltningen. Det framgår inte av handlingarna om nämnden genom överenskommelsen om dator- och annat kanslistöd disponerar sådan teknisk utrustning och, om så är fallet, huruvida nämnden har tagit hänsyn till detta vid sin bedömning. Målet ska därför visas åter till Partibidragsnämnden för ny prövning.

_____

_____

_____

I avgörandet har deltagit justitieråden Helena Jäderblom, Erik Nymansson, Mahmut Baran, Kristina Svahn Starrsjö och Helena Rosén Andersson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Ia Hamlin.